

**КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
УНІВЕРСИТЕТСЬКИЙ КОЛЕДЖ**

Циклова комісія з педагогічної освіти

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
О.Б.Жильцов
2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПСИХОЛОГІЯ

**Спеціальність 014 Середня освіта
(014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))**

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Програма №	2031/17
<i>Сесія</i> (підпис)	 (прізвище, ініціали)
« »	20 17 р.

Київ 2017 рік

Робоча програма «Психологія» для студентів за спеціальністю 014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))

Розробник: Мішенкова Вікторія Василівна,
викладач циклової комісії з педагогічної освіти
Університетського коледжу Київського університету імені Бориса Грінченка,
старший викладач

Робочу програму схвалено на засіданні циклової комісії з педагогічної освіти

Протокол від «29» серпня 2017 р. № 1

Голова циклової комісії Л.Л. Артюх

© _____, 20__ рік
© _____, 20__ рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Спеціальність, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 6	Спеціальність 014 Середня освіта (014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво))	Нормативна	
Змістових модулів – 6		Рік підготовки	
		2-й	
Семестр			
Загальна кількість годин - 180		3-й	4-й
Тижневих годин для денної форми навчання: 3 семестр: аудиторних – 3,2 год, самостійної роботи студента – 1,58 год, 4 семестр: аудиторних – 4 год, самостійної роботи студента – 2 год,	Освітньо-кваліфікаційний рівень: «молодший спеціаліст»	Лекції	
		24 год.	26 год.
		Практичні	
		6 год.	2 год.
		Семінарські	
		12 год.	14 год.
		Модульний контроль	
		6 год.	6 год.
		Індивідуальні заняття	
		12 год.	12 год.
		Самостійна робота	
		30 год.	30 год.
Вид контролю: екзамен			

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета курсу: розвиток наукового психологічного мислення студентів; формування уявлень про розвиток психіки та свідомості, про психічні процеси та індивідуально-психологічні властивості особистості, про особливості поведінки особистості у діяльності та спілкуванні; формування у системному вигляді сучасних уявлень про психічний розвиток людини.

Завдання: ознайомити студентів з основними положеннями та проблемами психології; із закономірностями формування та властивостями психічних пізнавальних процесів особистості, психічної діяльності, емоційно-вольової сфери та психодинамічними особливостями людини; з динамікою психічного розвитку і формування особистості в онтогенезі.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні оволодіти такими спеціально-професійними **компетентностями**:

- здатність використовувати методи психології для дослідження особистості;
- вміння аналізувати поняття «психіка», «свідомість», їх функцій та структури;
- розуміння змісту і механізмів роботи інтелектуальної, афективної та вольової сфер особистості;
- розуміння поняття особистості, її психологічної структури, закономірностей особистісного розвитку, готовність до постійного самовдосконалення;
- розуміння поняття «психічний розвиток», його основних особливості та детермінантів; вікової періодизації психічного розвитку людини та критеріїв її здійснення;
- готовість до вирішення психологічних задач при конструктивному та деструктивному спілкуванні з дітьми різної вікової категорії, уміння розробляти і реалізувати програми формування особистості;
- здатність проводити роботу, спрямовану на формування конструктивного виходу із вікової кризи;
- аналізувати труднощі спілкування між «дітьми» і «батьками» та проводити роботу з розвитку комунікативних умінь між поколіннями;
- розуміння складності і неоднозначності процесів психологічного розвитку людини як культурно-історичного суб'єкта, різноманіття його суб'єктивного світу
- розуміння значення навчання і виховання у забезпеченні адекватного віку психічного розвитку;
- знання особливостей розвитку мови; видів спілкування у немовлячому, ранньому, дошкільному, молодшому шкільному підлітковому віці та ранній юності;
- розуміння провідних видів діяльності та їх значення для розвитку і навчання дитини; знання сенситивних періодів розвитку та можливості, які вони відкривають для розвитку;
- наявність знань про новоутворення та зони ближнього розвитку на кожному з вікових етапів;
- знання особливостей фізичного розвитку, моторики та їх значення для розвитку психіки дитини;
- розуміння закономірностей емоційного, когнітивного та особистісного розвитку дітей, підлітків, юнаків;

- уміння знаходити контакт і спілкуватися з дітьми різного віку, орієнтуючись на їх потреби та оцінку власної особистості;
- готовність до роботи з обдарованими дітьми.

Курс психології реалізовується через систему лекцій, семінарських та практичних занять. Зміст розроблено з врахуванням положень кредитно-модульного навчання. Вміщено короткі пояснення щодо організації роботи за даною системою. Таблиці модульного контролю, контролю за систематичною та активною роботою допоможуть студентам самостійно вести облік виконаної роботи.

Вивчення курсу «Психологія» здійснюється в III та IV семестрах, закінчується підсумковим видом контролю – письмовим екзаменом. Загальна кількість годин становить 180 год, з яких 50 год – лекції, 26 год – семінарські заняття, 8 год – практичні заняття, 12 год – модульний контроль, 24 год – індивідуальні заняття, 60 год – самостійна робота.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Вступ до психології.

Тема 1. Психологія як наука.

Тема 2. Методи психології.

Тема 3. Розвиток психіки та свідомості.

Змістовий модуль 2. Пізнавальні процеси.

Тема 1. Увага.

Тема 2. Відчуття

Тема 3. Сприймання.

Тема 4. Пам'ять.

Тема 5. Мислення.

Тема 6. Мовлення.

Тема 7. Уява.

Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера.

Тема 1. Емоції та почуття.

Тема 2. Воля.

Змістовий модуль 4. Психологічна характеристика особистості та діяльності.

Тема 1. Особистість.

Тема 2. Діяльність.

Тема 3. Темперамент.

Тема 4. Характер.

Тема 5. Здібності

Змістовий модуль 5. Психологія дошкільного дитинства.

Тема 1. Загальні питання вікової психології.

Тема 2. Психічний розвиток новонародженого та немовляти.

Тема 3. Психологічні особливості дітей раннього віку.

Тема 4. Психічний розвиток дитини дошкільного віку.

Змістовий модуль 6. Психологія дітей шкільного віку.

Тема 1. Психологічні особливості молодшого школяра.

Тема 2. Психологічні особливості підлітка.

Тема 3. Психологічні особливості старшого школяра.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	денна форма						
	усього	у тому числі					
		лекції	практ.	сем.	пк	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8
Змістовий модуль 1. Вступ до психології.							
Тема 1. Психологія як наука.	7	2				2	3
Тема 2. Методи психології.	6	2		2			2
Тема 3. Розвиток психіки та свідомості.	6	2				2	2
Модульна контрольна робота 1.	2				2		
Разом за змістовим модулем 1	21	6		2	2	4	7
Змістовий модуль 2. Пізнавальні процеси.							
Тема 1. Увага.	9	2	2	2			3
Тема 2. Відчуття.	4	2					2
Тема 3. Сприймання.	8	2		2		2	2
Тема 4. Пам'ять.	11	2	2	2		2	3
Тема 5. Мислення.	9	2	2	2			3
Тема 6. Мовлення.	4	2					2
Тема 7. Уява.	6	2				2	2
Модульна контрольна робота 2.	2				2		
Разом за змістовим модулем 2.	53	14	6	8	4	6	17
Змістовий модуль 3. Емоційно-вольова сфера.							
Тема 1. Емоції та почуття.	7	2		2			3
Тема 2. Воля.	7	2				2	3
Модульна контрольна робота 3.	2				2		
Разом за змістовим модулем 3.	16	4		2	2	2	6
Разом за 3 семестр	90	24	6	12	6	12	30
Змістовий модуль 4. Психологічна характеристика особистості та діяльності.							
Тема 1. Особистість.	6	2		2			2
Тема 2. Діяльність.	6	2				2	2
Тема 3. Темперамент.	7	2	2				3
Тема 4. Характер.	6	2		2			2
Тема 5. Здібності.	6	2				2	2
Модульна контрольна робота 4.	2				2		
Разом за змістовим модулем 4.	33	10	2	4	2	4	11
Змістовий модуль 5. Психологія дошкільного дитинства.							
Тема 1. Загальні питання вікової психології.	4	2					2
Тема 2. Психічний розвиток новонародженого та немовляти.	7	2				2	3
Тема 3. Психологічні особливості дітей раннього віку.	8	2		2		2	2
Тема 4. Психічний розвиток дитини дошкільного віку.	7	2		2			3
Модульна контрольна робота 5.	2				2		
Разом за змістовим модулем 5.	28	8		4	2	4	10
Змістовий модуль 6. Психологія дітей шкільного віку.							
Тема 1. Психологічні особливості молодшого школяра.	11	4		2		2	3
Тема 2. Психологічні особливості підлітка.	7	2		2			3

Тема 3. Психологічні особливості старшого школяра.	9	2		2		2	3
Модульна контрольна робота 6.	2				2		
Разом за змістовим модулем 6.	29	8		6	2	4	9
Разом за 4 семестр	90	26	2	14	6	12	30
Усього годин	180	50	8	26	12	24	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет психології, її завдання і методи.	2
2	Увага.	2
3	Відчуття і сприймання.	2
4	Загальне поняття про пам'ять.	2
5	Мислення як вища форма відображення дійсності.	2
6	Емоції та почуття.	2
7	Загальне поняття про особистість.	2
8	Темперамент і характер.	2
9	Психічний розвиток дитини раннього віку.	2
10	Психічний розвиток дитини дошкільного віку.	2
11	Психологія молодшого школяра.	2
12	Психологія підлітка.	2
13	Психологія ранньої юності.	2

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Дослідження властивостей уваги.	2
2	Дослідження індивідуальних особливостей пам'яті.	2
3	Дослідження індивідуальних особливостей мислення.	2
4	Визначення типу темпераменту.	2

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	Бали
1	Психологія як наука	3	5
2	Методи психології	2	5
3	Розвиток психіки та свідомості.	2	5
4	Увага.	3	5
5	Відчуття.	2	5
6	Сприймання.	2	5
7	Пам'ять.	3	5
8	Мислення.	3	5
9	Мовлення.	2	5
10	Уява.	2	5
11	Емоції та почуття.	3	3
12	Воля.	3	3
13	Особистість.	2	5
14	Діяльність.	2	5
15	Темперамент.	3	5
16	Характер.	2	5
17	Здібності.	2	5
18	Загальні питання вікової психології.	2	5
19	Психічний розвиток новонародженого та немовляти.	3	5
20	Психологічні особливості дітей раннього віку.	2	5
21	Психічний розвиток дитини дошкільного віку.	3	5
22	Психологічні особливості молодшого школяра.	3	5
23	Психологічні особливості підлітка.	3	5
24	Психологічні особливості старшого школяра.	3	5
	Разом	60	120

Разом: 180 год, лекції – 50 год, практичні заняття – 8 год, семінарські заняття – 26 год, індивідуальна робота – 24 год, модульний контроль – 12 год, самостійна робота – 60 год.	
---	--

Модулі	Змістовий модуль 2												Змістовий модуль 3	
Назва модуля	Пізнавальні процеси												Емоційно-вольова сфера	
Лекції	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12		
Дати														
Теми лекцій	Психологія як наука	Методи психології	Розвиток психіки та свідомості	Увага	Відчуття	Сприймання	Пам'ять	Мислення	Мовлення	Увага	Емоції та почуття	Воля		
Теми семінарських занять		Предмет психології, її завдання і методи		Увага		Відчуття і сприймання	Загальне поняття про пам'ять	Мислення як вища форма відображення дійсності			Емоції та почуття			
Теми практичних занять				Дослідження властивостей уваги			Дослідження індивідуальних особливостей пам'яті	Дослідження індивідуальних особливостей мислення						
Самостійна робота	Табл. 7			Табл. 7									Табл. 7	
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1				Модульна контрольна робота 2								Модульна контрольна робота 3	
Підсумковий контроль	Екзамен													

Тиждень	Змістовий модуль 4												Змістовий модуль 5				Змістовий модуль 6			
Модулі	Психологічна характеристика особистості та діяльності												Психологія дошкільного дитинства				Психологія дітей шкільного віку			
Назва модуля	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24								
Лекції																				
Дати																				
Теми лекцій	Особистість	Діяльність	Темперамент	Характер	Здіюності	Загальні питання вікової психології	Психічний розвиток новонародженого та немовляти	Психічний розвиток дітей раннього віку	Психічний розвиток дитини дошкільного віку	Психологічні особливості молодшого школяра	Психологічні особливості підлітка	Психологічні особливості старшого школяра								
	Загальне поняття про особистість			Темперамент і характер				Психічний розвиток дитини раннього віку	Психічний розвиток дитини дошкільного віку	Психологія молодшого школяра	Психологія підлітка	Психологія старшого школяра								
Теми практичних занять			Визначення типу темпераменту																	
Самостійна робота	Табл. 7												Табл. 7							
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 4												Модульна контрольна робота 5				Модульна контрольна робота 6			
Підсумковий контроль	Екзамен																			

8. Методи контролю

Методи усного контролю: індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда.

Методи письмового контролю: письмове тестування, ведення таблиці, модульна контрольна робота.

Методи самоконтролю: самооцінка, самоаналіз.

9. Розподіл балів, які отримують студенти

Вид роботи	максимальна кількість балів за один вид роботи	обов'язкова кількість виконаних завдань за курс	максимальна кількість балів за всі види роботи
1. Відвідування лекцій	1	25	25
2. Відвідування семінарів	1	13	13
3. Відвідування практичних занять	1	4	4
4. Виконання завдання для самостійної роботи	5	24	120
5. Робота на семінарському (доповідь, виступ, повідомлення, участь в дискусії) занятті	10	7	70
6. Робота на практичному занятті	10	4	40
7. Виконання модульної контрольної роботи	25	6	150
8. Виконання тестового контролю (експрес-контролю)	10	1	10
Всього			432
Екзамен			
Коефіцієнт	7,2		

Змістовий модуль 1	Змістовий модуль 2	Змістовий модуль 3	Змістовий модуль 4	Змістовий модуль 5	Змістовий модуль 6	Підсумковий контроль екзамен
T1-T3	T4-T10	T11-T12	T13-T17	T18-T21	T22-T24	
54	124	48	78	71	57	
Всього 432						
60						
						40

Шкала оцінювання

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно - відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре - достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре - в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно - посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо - мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання - незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу - досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

10. Методичне забезпечення

- робоча навчальна програма;
- навчальні посібники;
- опорні конспекти лекцій;
- збірка тестових завдань;
- схематична наочність;
- презентації;
- електронний психологічний інструментарій;
- збірка психологічних завдань.

11. Очікувані результати

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти володіють:

- знаннями про предмет, основні категорії, методи психології;
- уміннями вирішувати психологічні задачі при спілкуванні з дітьми різної вікової категорії;
- уміннями розробляти і реалізовувати програми формування особистості;
- знаннями вікової періодизації психічного розвитку людини та критеріїв її здійснення;
- здатністю застосовувати інформаційно-комунікаційні технології в професійній діяльності та повсякденному житті, раціональне використання комп'ютера й комп'ютерних засобів при розв'язуванні задач, пов'язаних з опрацюванням інформації, її пошуком, систематизацією, зберіганням, поданням та обміном;

аналізують:

- психологічну структуру особистості, закономірності особистісного розвитку;
- зміст і механізми роботи інтелектуальної, афективної та вольової сфер особистості;
- психічний аспект розвитку індивіда в онтогенезі;
- особливості та детермінанти психічного розвитку;
- систему педагогічних здібностей;

виконують:

- дослідження окремих психічних процесів та психологічних властивостей особистості;
- роботу, спрямовану на формування конструктивного виходу із вікової кризи;
- роботу, спрямовану на розвиток здібностей;

розпізнають:

- індивідуальні особливості психічних процесів.

12. Рекомендована література

Базова:

1. Вікова психологія. Навч. посіб. / [Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 384 с.
2. Вікова та педагогічна психологія : [навчальний посібник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]. – К.: Каравела, 2016. – 400 с.
3. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [О. В. Скрипченко, Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела, 2014. - 464 с.
4. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергєєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
5. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / - Максименко С.Д. - К: «Центр навчальної літератури», 2008. – 272 с.
6. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. - К.: Кондор, 2012. – 576 с.
7. Павелків Р. В. Вікова психологія: підручник / Павелків Р.В. – К.: Кондор, 2011. – 469 с.

Допоміжна:

1. Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2015. – 1007 с.
2. Гуцуляк Н. М., Матейчук Н. Г., Психологія: навчальний посібник / уклад. Н. М. Гуцуляк, Н. Г. Матейчук. – Чернівці: Технодрук, 2014. – 300 с.
3. Кудерміна О.І. Психологія: навчальний посібник [Електронний ресурс] / Л.І. Казміренко, О.І. Кудерміна, О.Є. Мойсєєва. – Режим доступу: http://www.naia.kiev.ua/files/kafedru/up/pidrych_psuxologiya.pdf
4. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: Підручник: у 2 т./ М'ясоїд П.А.– К.: Алерта, 2011. – Т. 1. – 496 с.
5. М'ясоїд П. А. Курс загальної психології: підручник: у 2 т. ./ М'ясоїд П.А – К.: Алерта, 2013. – Т. 2. – 758 с.
6. Приходько Ю.О., Юрченко В.І. Психологічний словник-довідник: Навч. посіб., 3-те вид./ Ю.О. Приходько, В.І Юрченко — К.: Каравела,. 2016. – 320 с.
7. Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2001. – 560 с.
8. Савчин М. В. Вікова психологія: навч. посіб. / М.В. Савчин, Л.П. Василенко. – К.: Академвидав, 2011. – 384с.
9. Савчин М. В. Загальна психологія: навч. посіб. / Савчин М.В. – К.: Академвидав, 2015. – 464 с.

13. Інформаційні ресурси

1. Навчальні матеріали онлайн
<http://pidruchniki.com/>